

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THI ĐUA ÁI QUỐC ĐỐI VỚI CÔNG TÁC THI ĐUA, KHEN THƯỞNG HIỆN NAY

ThS TRẦN CAO ANH*

Tư tưởng Hồ Chí Minh về thi đua ái quốc Ngày 11.6.1948, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đưa ra *Lời kêu gọi thi đua ái quốc* phát động phong trào “Thi đua ái quốc” nhằm động viên toàn dân, toàn quân phát huy truyền thống yêu nước, nâng cao nhiệt tình cách mạng và trí sáng tạo, ra sức thi đua kháng chiến, kiến quốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Bôn phận của người dân Việt Nam, bất kỳ sĩ, nông, công, thương, binh; bất kỳ làm việc gì, đều cần phải thi đua: Làm cho mau, làm cho tốt, làm cho nhiều”. *Lời kêu gọi thi đua ái quốc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ mục đích của phong trào là để “diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm”, giành lại nền độc lập cho đất nước, đem lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân. Tiếp đó, *Thư gửi đồng bào cả nước về thi đua ái quốc* (1.8.1949), Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Hiện nay, kháng chiến đã đến thời kỳ đầy mạnh cuộc cầm cự, chuẩn bị Tổng phản công, thi phong trào thi đua ái quốc cũng phải nhằm vào mục đích ấy. Vì vậy, chương trình thi đua trong giai đoạn này vẫn là diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm. Nhưng nó tiến lên một bước mạnh hơn”¹. Người khẳng định ý nghĩa to lớn của phong trào thi đua ái quốc: thi đua là đoàn kết, là yêu nước, là tinh thần quốc tế, là góp sức giữ gìn hòa bình và dân chủ thế giới; là cải tạo con người; “Thi đua phải lấy tinh thần yêu nước làm gốc”. Thi đua là yêu nước. Yêu nước là phải thi đua. Hễ là người Việt Nam yêu

nước là phải thi đua. Thi đua là một cách yêu nước thiết thực nhất. Những người thi đua là những người yêu nước nhất. Đây là cơ sở nền tảng, yếu tố căn bản để xây dựng các tiêu chí, mục tiêu của thi đua yêu nước trong thời kỳ cách mạng dân tộc dân chủ. Nhận thức được tầm quan trọng của phong trào thi đua yêu nước đối với sự nghiệp cách mạng, kế thừa, tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về thi đua yêu nước, trong những năm gần đây, Đảng, Nhà nước ta luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến phong trào thi đua yêu nước, coi đó là động lực quan trọng hàng đầu để đưa nước ta vượt qua khó khăn thử thách, sớm thoát khỏi tình trạng kém phát triển, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, sớm đưa đất nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại, tạo đà đuổi kịp các nước tiên tiến trong khu vực và trên thế giới. Do vậy, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thi đua ái quốc trong giai đoạn cách mạng hiện nay là rất quan trọng và cần thiết.

Thi đua yêu nước là sự nghiệp của mọi người

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, thi đua là tất yếu, là công việc thường xuyên, liên tục, là “Công việc hằng ngày của tất cả mọi người”, thi đua ở mọi lúc, mọi nơi, trong thời chiến, cũng như trong thời bình, trong đấu tranh giải phóng dân tộc cũng như trong xây dựng và phát triển đất nước. Thi đua không chỉ là hoạt động cụ thể, sáng tạo trong lao động, sản xuất và chiến đấu, mà thi đua còn là một hoạt động mang tầm tư tưởng, chính trị và tinh thần. Qua phong trào thi đua, đánh giá được ý chí, nghị lực của

* Học viện Chính trị khu vực III

Giám đốc Học viện Chính trị khu vực III trao danh hiệu thi đua năm 2018 cho các tập thể và cá nhân

con người, tinh thần đoàn kết nhất trí trong cộng đồng dân cư và toàn thể dân tộc. Thi đua là môi trường tốt nhất để tăng cường và phát huy tinh thần đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế, là sợi dây gắn kết các giai cấp, tầng lớp, dân tộc trong sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc, xây dựng và phát triển đất nước. Thông qua phong trào thi đua, mỗi người dân Việt Nam sẽ có cơ hội phát huy khả năng, thể mạnh của mình, cống hiến trí lực vào sự nghiệp cách mạng chung: “Diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm” phấn đấu vì mục tiêu làm cho “nước ta hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ta ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành”², như Bác Hồ hằng mong muốn.

Trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thi đua không chỉ đơn thuần là các hoạt động đánh giặc ngoại xâm giành độc lập dân tộc, hăng say lao động sản xuất tạo ra của cải vật chất làm giàu cho quê hương, đất nước mà thi đua còn là sự thể hiện tâm tư, tình cảm của mỗi con người Việt Nam đối với quê hương, đất nước. Vì vậy, “Thi đua là yêu nước, yêu nước thì phải thi đua, những người thi đua là những người yêu nước nhất”³.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, thi đua và yêu nước là hai thành tố luôn gắn bó mật thiết, biện chứng với nhau. Trên cơ sở kế thừa truyền thống lịch sử văn hóa của dân tộc, đó là lòng yêu nước, ý chí quật cường của con người Việt Nam, từ thực tiễn lãnh đạo cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh lấy thi đua làm động lực để phát huy lòng yêu nước, lòng yêu nước thúc đẩy phong trào thi đua thông qua những hoạt động cụ thể của mỗi con người trong quá trình

lao động sản xuất và chiến đấu “Nước ta kinh tế lạc hậu, nhưng lòng yêu nước quật cường chẳng kém ai. Nay muốn tự cấp, tự túc, đi kịp người ta, chúng ta phải đi mau. Vì vậy phải ra sức tham gia cuộc thi đua yêu nước. Như thế thì: Kháng chiến nhất định thắng lợi. Kiến quốc nhất định thành công”⁴.

Thi đua ái quốc xuất phát từ lợi ích của dân tộc, của nhân dân, đem lại độc lập cho Tổ quốc, tự do, ấm no, hạnh phúc cho nhân dân, thể hiện khát vọng lớn của mỗi người dân Việt Nam. Chính vì vậy, ngay từ khi ra Lời kêu gọi và phát động phong trào thi đua, mỗi người dân Việt Nam ý thức được vai trò, trách nhiệm, bổn phận của mình, tích cực hưởng ứng, tham gia với tinh thần tự giác: “Bổn phận của người Việt Nam, bất kỳ sĩ, nông, công, thương, binh bất kỳ làm việc gì đều phải thi đua nhau... mỗi người dân Việt Nam bất kỳ già trẻ, trai gái, bất kỳ giàu nghèo, lớn nhỏ đều phải trở nên một chiến sĩ đấu tranh trên mặt trận quân sự, kinh tế, chính trị, văn hóa”⁵.

Thi đua ái quốc trong tư tưởng Hồ Chí Minh không đơn thuần thể hiện ở những lời kêu gọi, mà nó còn được thể hiện ở sự quan tâm sâu sát của Người đến từng phong trào thi đua cụ thể, thi đua phải có tính thực tiễn, phải đem lại kết quả thiết thực, qua thi đua phải thực sự đem lại cuộc sống ngày càng ấm no, tự do, hạnh phúc, nền độc lập của dân tộc ngày càng được đảm bảo, giữ vững.

Thực tiễn lãnh đạo cách mạng Việt Nam cho thấy, dù bận “Trăm công nghìn việc” nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn dành sự quan tâm đặc biệt đến phong trào thi đua yêu nước. Ngày 1-6-1946,

thay mặt Chính phủ, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký 2 sắc lệnh: Sắc lệnh số 195-SL, về thành lập Ban vận động thi đua ái quốc các cấp; Sắc lệnh số 196-SL, về việc đề cử những cán bộ có uy tín trong Chính phủ, Quốc hội, Đoàn thể vào Ban vận động thi đua ái quốc do cụ Tôn Đức Thắng làm Trưởng ban. Người chỉ đạo Ban thi đua ái quốc Trung ương phải có kế hoạch, chương trình huấn luyện thiết thực, có ban huấn luyện, cán bộ huấn luyện chuyên nghiệp, làm nòng cốt cho các phong trào thi đua ở các cấp, bộ, ngành từ trung ương đến địa phương.

Người luôn nhấn mạnh, đề thi đua bảo đảm tính thiết thực, hiệu quả, đi vào thực tiễn cuộc sống, thì cần phải bám sát phong trào thi đua. Phải phát huy được truyền thống yêu quê hương, đất nước ở mỗi con người Việt Nam, phải có kế hoạch thi đua cụ thể đối với từng tổ chức, cá nhân tham gia phong trào, nội dung kế hoạch phải thiết thực, rõ ràng, phù hợp với điều kiện thực tiễn, tránh bệnh thành tích, hình thức... Bên cạnh đó, đề phong trào thi đua đạt kết quả tốt thì cần phải có sự đánh giá tổng kết thực tiễn, trên cơ sở đó rút ra những bài học kinh nghiệm về những kết quả đạt được để kịp thời phát huy những mặt tích cực, sửa đổi những mặt hạn chế... Người chỉ rõ: “Thi đua phải có sự lãnh đạo đúng. Trước khi thi đua phải chuẩn bị đầy đủ (giải thích, cổ động, xem kế hoạch mỗi nhóm, mỗi người) trong lúc thi đua phải thiết thực, đôn đốc, giúp đỡ, sửa đổi. Sau đợt thi đua, phải thiết thực kiểm tra, tổng kết, phổ biến kinh nghiệm, khen thưởng những người kiểu mẫu, nâng đỡ những người kém cỏi”⁶.

Trong công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hôm nay, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN là sự nghiệp tự giác của hàng triệu quần chúng. Phát động các phong trào thi đua yêu nước là biện pháp cổ vũ phong trào tự giác cách mạng; phát huy tài năng, sáng tạo, trí tuệ, sức mạnh của quần chúng; phát huy nhân tố con người để tạo nên sức mạnh tổng hợp xây dựng và phát triển đất nước. Do đó, là người dân yêu nước đều phải có nghĩa vụ tích cực thi đua, biến các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước thành hiện thực. Phong trào thi đua yêu nước phải được khơi dậy, phát huy cao độ chủ nghĩa anh hùng cách mạng, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, ý chí tự lực, tự cường trong mỗi người dân trước vận mệnh của đất nước. Là người dân yêu nước, không cam chịu để đất nước đói

nghèo, lạc hậu... mà phải coi đó là trở ngại, kiên quyết vượt qua. Mỗi người chúng ta phải có trách nhiệm tham gia phong trào thi đua yêu nước, phát huy mọi nguồn lực để vượt qua mọi khó khăn, thử thách; đem hết tài năng, trí tuệ, sức lực, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Thi đua là quyền lợi của mỗi người dân yêu nước; là môi trường tốt để mọi người được tôi luyện, trưởng thành. Trong phong trào thi đua, quyền làm chủ, sự năng động và sáng tạo của mỗi người cần được phát huy, mọi người đều được bình đẳng trong cống hiến và trong hưởng thụ, được tập thể tôn trọng. Mỗi sáng kiến mới, mỗi việc làm tốt đều được xã hội trân trọng tôn vinh. Hiện nay, nhân dân cả nước đang ra sức thực hiện các phong trào thi đua yêu nước: “Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới”; “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; “Toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc”; cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”; các ngành, các giới, các lĩnh vực trong xã hội triển khai nhiều phong trào thi đua, nhiều cuộc vận động. Tiêu biểu như: “Lao động giỏi, lao động sáng tạo”; “Nông dân thi đua sản xuất, kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau làm giàu và giảm nghèo bền vững”; “Nông dân thi đua xây dựng nông thôn mới”; “Nông dân tham gia bảo đảm quốc phòng - an ninh”; “Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc”; “Cựu chiến binh gương mẫu”; “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”; “Sinh viên tình nguyện”; “Ngày vì người nghèo”; “Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy”...

Trong giai đoạn hiện nay để thực hiện tốt Lời kêu gọi của Bác chúng ta cần thực hiện tốt một số vấn đề sau:

Một là, cần làm rõ vị trí, vai trò, tầm quan trọng của thi đua ái quốc trong sự nghiệp cách mạng hiện nay. Thực tiễn cho thấy, trong lịch sử đấu tranh giải phóng dân tộc, nhờ phong trào thi đua yêu nước mà nhân dân ta từng bước giành thắng lợi to lớn trong các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, đất nước hoàn toàn độc lập, thống nhất. Sau khi nước ta thực hiện đường lối đổi mới, bước sang nền kinh tế thị trường, có không ít nhận thức sai lầm cho rằng thi đua lúc này không còn quan trọng nữa, bởi vì nền kinh tế thị trường mạnh ai người nấy làm trên cơ sở

cạnh tranh lành mạnh. Điều này trái ngược với quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về thi đua ái quốc, vì theo Người, thi đua là tất yếu, là “công việc hằng ngày của tất cả mọi người”, là vấn đề chiến lược lâu dài, luôn có tính thời sự, thi đua không chỉ trong lịch sử, hiện tại mà cả tương lai: “Thi đua phải lâu dài và rộng khắp, không phải chỉ trong một thời gian nào (những ngày kỷ niệm là đợt để lấy đà, và để kiểm thảo, chứ không phải qua những ngày ấy rồi lại nghỉ thi đua), không phải chỉ riêng ngành nào, nhóm nào”⁷, và “Chỉ có dưới chế độ dân chủ nhân dân và xã hội chủ nghĩa, dưới chế độ do nhân dân lao động làm chủ nước nhà, thì mới có phong trào thi đua. Phong trào thi đua yêu nước ở ta ngày càng phát triển vì nhân dân ta làm chủ nước nhà”⁸.

Thi đua ở mọi lúc, mọi nơi, trước đây, thi đua kháng chiến, kiến quốc thành công, thì ngày nay thi đua nhằm bảo đảm nền độc lập vững chắc, làm cho dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh.

Hai là, thi đua phải thiết thực trên tất cả các lĩnh vực của cuộc sống, là trách nhiệm, bổn phận của mỗi người dân Việt Nam. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, thông qua các bài viết, bài nói chuyện, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh công việc thi đua là trách nhiệm của toàn xã hội, được thực hiện trong mọi lúc, mọi nơi, thi đua phải thiết thực, hiệu quả, với tinh thần: “Người người thi đua, Ngành ngành thi đua, Ngày ngày thi đua”⁹.

Trong sự nghiệp cách mạng hiện nay, Đảng, Nhà nước ta có những chỉ đạo sát sao đối với các phong trào thi đua nhằm bảo đảm tính thiết thực, hiệu quả của phong trào thi đua trong tất cả các lĩnh vực đời sống xã hội. Thực tiễn cho thấy, trong mỗi giai đoạn phát triển của xã hội, thi đua yêu nước lại có những nét mới về chất và đặc điểm mới, cũng như mục tiêu mới. Do vậy, khi đề ra mục tiêu thi đua phải luôn gắn liền với nhiệm vụ công việc hằng ngày và gắn liền với mục đích, yêu cầu chung trong từng giai đoạn lịch sử của cách mạng để hướng quần chúng nhân dân vào mục tiêu đó mà phấn đấu thi đua đạt kết quả tốt.

Thi đua phải có mục đích, mục tiêu cụ thể. Nếu như trước kia, thi đua nhằm ba mục đích: “Diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm”, thì nay mục tiêu của thi đua luôn bám sát vào mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, của từng địa phương,

đơn vị. Mỗi cá nhân, tập thể cần có mục tiêu cụ thể, thiết thực trong quá trình thi đua, thi đua gắn chặt các hoạt động lao động sản xuất, học tập của từng ngành nghề, với mọi lứa tuổi, từng vùng miền... Thi đua phải có mục tiêu trước mắt và mục tiêu lâu dài. Gắn liền với thi đua là hằng say lao động sản xuất, phải thi đua cần, kiệm, liêm, chính, chống quan liêu, tham nhũng lãng phí.

Thi đua là dùng lực lượng của dân, tinh thần của dân để đem lại hạnh phúc cho nhân dân. Thi đua là phong trào của dân, vì lợi ích của dân và do chính dân thực hiện. Do vậy, muốn phong trào thi đua đạt kết quả tốt cần phải huy động sức mạnh của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trên phạm vi toàn quốc với tinh thần: “Người người phải thi đua, ngành ngành phải thi đua. Ai làm việc gì cũng thi đua làm cho nhanh, cho tốt, cho nhiều”¹⁰.

Ba là, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy, chính quyền với công tác thi đua. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng công tác chỉ đạo, lãnh đạo trong công tác thi đua. Trong các bức thư gửi Hội Thi đua ái quốc, Người thẳng thắn phê bình những mặt chưa được trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, động viên, khen ngợi những việc đã làm được và cần phát huy hơn nữa. Trong thư gửi Hội Thi đua ái quốc tháng 6-1949, Người viết: “Tôi gửi lời thân ái chúc Hội nghị có kết quả tốt. Sau đây là vài ý kiến của tôi đối với phong trào thi đua ái quốc, để giúp cho các đại biểu thảo luận: Phong trào khá cao và rộng, bộ đội, đoàn thể, cơ quan và nhân dân hăng hái. Nhiều đơn vị đã có kết quả khá. Nhưng tổ chức và lãnh đạo còn kém, không phát triển được hết sáng kiến và năng lực của quần chúng; cơ quan lãnh đạo các cấp, các ngành, các đoàn thể, các địa phương thiếu sự phối hợp với nhau, thiếu sự tổng kết kinh nghiệm và trao đổi kinh nghiệm. Vậy tôi mong rằng Hội nghị tìm cách sửa chữa những khuyết điểm ấy, và mỗi một cán bộ, mỗi một đồng bào, mỗi một ngành đều ra sức thiết thực thi đua với tinh thần chuẩn bị tổng phản công. Như vậy, thi thi đua nhất định thành công”¹¹.

Bài học về thi đua trong xây dựng CNXH đến nay còn nguyên giá trị, nhất là trong tình hình hiện nay, công tác thi đua khen thưởng đang hướng mạnh về cơ sở, bám sát nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ trọng tâm, cấp bách để tổ chức phát động với các hình

thức thi đua phong phú, hấp dẫn, có chủ đề, tên gọi dễ nhớ, có tiêu chí cụ thể, nội dung thiết thực, triển khai có hiệu quả, chống hình thức. Thực hiện nghiêm túc việc đôn đốc, kiểm tra, sơ kết, tổng kết các phong trào thi đua, lựa chọn các tập thể, cá nhân có thành tích tiêu biểu để biểu dương, tôn vinh, khen thưởng kịp thời. Việc phát hiện, bồi dưỡng, tổng kết và nhân điển hình tiên tiến phải được coi là nhiệm vụ trọng tâm trong đời mới phương pháp tổ chức chỉ đạo các phong trào thi đua, bảo đảm thực hiện đồng bộ ở cả bốn khâu: phát hiện, bồi dưỡng, tổng kết và nhân điển hình tiên tiến. Thực hiện nghiêm túc việc kiểm tra, giám sát, phân công nhiệm vụ, tiến độ triển khai, nhất là đối với các phong trào lớn và mới; kịp thời tổng kết, rút kinh nghiệm, chọn điểm trước khi nhân rộng phong trào. Gắn các phong trào thi đua với tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; chú trọng phát động các phong trào thi đua thực hiện nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ đột xuất, cấp bách... Thực hiện lời chỉ dẫn của Hồ Chí Minh: “Lãnh đạo phải cụ thể, phải kịp thời, phải thiết thực, phải có trọng điểm và nắm điển hình”¹² Phải chống bệnh quan liêu, bần giầy trong tổ chức phong trào thi đua. Người cũng chỉ ra sự cần thiết phải kết hợp chặt chẽ thi đua với khen thưởng. Thi đua là cơ sở của việc khen thưởng.

Khen thưởng đúng người, đúng việc, kịp thời lại có tác dụng động viên, giáo dục, nêu gương và thúc đẩy phong trào thi đua phát triển liên tục. “Trong một nước thường phạt phải nghiêm minh thì nhân dân mới yên ổn, kháng chiến mới thắng lợi, kiến quốc mới thành công”¹³.

Bốn là, hoàn thiện cơ chế chính sách, kiện toàn Ban Thi đua, khen thưởng các cấp, kịp thời động viên khen thưởng. Những năm gần đây, công tác thi đua khen thưởng luôn được Đảng, Nhà nước ta đặc biệt quan tâm, coi đây là động lực quan trọng thúc

đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, sớm đưa nước ta thoát khỏi tình trạng kém phát triển, thoát nghèo, phấn đấu trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại. Năm 2013 Luật Thi đua, khen thưởng được ban hành, các phong trào thi đua mới tiếp tục được phát động tổ chức nhằm khơi dậy tinh thần thi đua yêu nước trong mỗi con người Việt Nam, các Đại hội thi đua toàn quốc được tổ chức định kỳ 5 năm/lần, qua đó biểu dương những điển hình tiên tiến trong phong trào thi đua toàn quốc.

Công tác khen thưởng từng bước được đổi mới theo hướng công khai, minh bạch, chính xác, kịp thời quan tâm đến người lao động trực tiếp. Việc khen thưởng phản ánh đúng kết quả của từng phong trào, cá nhân thi đua, có tác dụng động viên, giáo dục, nêu gương, khơi dậy tinh thần thi đua yêu nước đối với mọi người dân. Việc khen thưởng, động viên được tiến hành thường xuyên, liên tục, kịp thời, không nhất thiết phải đợi đến kỳ sơ, tổng kết mới làm.

Có thể khẳng định rằng 71 năm qua, kể từ ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đưa ra Lời kêu gọi Thi đua ái quốc, đến nay tư tưởng của Người về thi đua ái quốc vẫn vẹn nguyên giá trị và mang tính thời sự rất sâu sắc. Việc vận dụng sáng tạo, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về thi đua yêu nước trong thực tiễn đời mới của đất nước hôm nay là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta, tạo thành sức mạnh tổng hợp đưa đất nước ta từng bước vượt qua khó khăn, thử thách, tiến tới xây dựng nước Việt Nam “dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh” như Bác Hồ hằng mong muốn. Thi đua yêu nước phải thực sự khơi dậy sức mạnh tiềm tàng trong mỗi con người, mỗi tập thể, trở thành động lực thúc đẩy họ vượt qua khó khăn, thử thách để đi đến thắng lợi. Những kinh nghiệm về thi đua trong lịch sử cần vận dụng sáng tạo vào công cuộc đổi mới đất nước ta hiện nay.

^{1, 2, 3, 4, 9, 11} Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia HN, t. 5, tr. 410, 419, 419, 444, 557, 1329.

^{5, 6, 7} Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia HN, t. 6, tr. 270.

⁸ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia HN, t. 12, tr. 549.

¹⁰ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia HN, t. 6, tr. 236.

¹² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t. 10, Nxb Chính trị quốc gia HN, tr. 213.

¹³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.4, Nxb Chính trị quốc gia HN, 2011, tr. 189.